

U potrazi za idealnom distribucijom:

Autor: Aleksandar Todorović

Canonical je objavio novu verziju najpoznatije Linux distribucije 17. aprila. Ovo je LTS verzija (skr. LTS - long term support), što znači da ima podršku sljedećih pet godina. Nosi kodni naziv Trusty Tahr, a broj nove verzije je 14.04. Čekajući novu verziju moje najdraže distribucije (elementary OS), odlučih se da isprobam novu verziju Ubuntua.

Da napomenem, ovo mi nije samo prvi put da koristim novu verziju *Ubuntua*, nego mi je prvi put da koristim *Ubuntu* uopšte. Nikad ga prije nisam koristio i nisam siguran šta treba da očekujem. Ovo je sasvim subjektivno opisan moj put kroz *Ubuntu*.

Na laptopu sam imao instaliran samo jedan sistem - *Windows 8.1*. Pored njega je stajala gomila praznog prostora na hard disku predviđenog za neku *Linux* distribuciju i jedna odvojena enkriptovana particija (koristeći *TrueCrypt*) za podatke koje koristim i na *Linuxu* i na *Windowsu* (o nedavnoj kontroverzi *True-Crypta* sam pisao u prošlom broju). Na laptopu postoji podrška za *UEFI*,

međutim ta podrška je podrazumevano bila isključena još prije godinu i po dana kada sam kupio laptop. Ništa ne bi trebalo da spriječi da se *Ubuntu* instalira.

Ubacujem *USB* sa novom verzijom *Ubuntua* i pokrećem *live* verziju *Ubuntua*. Nikad nisam doživio da je potrebno duže od minute od klika za pokretanje *live* verzije do stvarnog pokretanja *live* verzije. Ostao sam začuđen. Međutim, shvatio sam da *Ubuntu* sa svojim *Unity* korisničkim interfejsom ne nosi bez razloga titulu jednog od najzahtjevnijih operativnih sistema koji su bazirani na *Linuxovom* kernelu.

Na prvi pogled, *Ubuntu* je lijepo dizajniran. Prate svoj dizajn iz verzije u verziju i to mi se sviđa. Odlučih da ga instaliram na slobodan prostor koji imam. Pokrećem instalaciju, od praznog prostora pravim tri particije: *swap*, *boot* i *root* particiju. Označim da mi se *GRUB* instalira na *boot* particiju, ostali dio sistema na *root* particiju. Uključujem opciju da mi se prilikom instalacije sistema instaliraju i vlasnički kodeci, a isključujem opciju da instaliram i svaki

trenutno dostupni *update* prilikom instalacije da bih ubrzao proces instalacije.

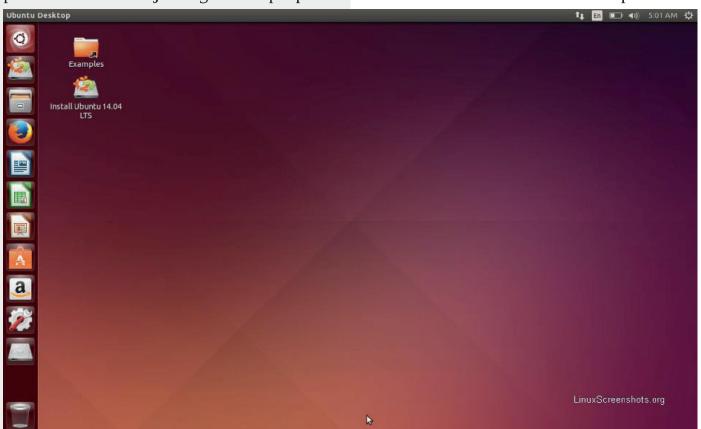
Moja želja da time ubrzam proces instalacije nije uspjela. Instalacija je trajala dobrih dvadesetak minuta, što je duže od bilo koje distribucije koje sam pokušao da instaliram (a pokušao sam mnogo). Gledajući u terminal prilikom instalacije, primjetio sam da se neke linije više puta ponavljaju. To je ostalo nerazjašnjeno u mojoj glavi. Završila se instalacija i sistem je tražio da ga restartujem, što sam i uradio.

Sistem se restartovao i *bootovao* u *Windows*!? Sad mi tek ništa nije bilo jasno. Tokom instalacije sam vidio komande za instalaciju *GRUB*-a, za njegov *update* i za prepoznavanje drugih sistema, međutim, *GRUB* se nije pokrenuo. *Boot* je izgledao potpuno

jednako kao i prije nego što sam instalirao *Ubuntu*. Tu sam već bio spreman da odustanem od svog istraživanja po *Ubuntuu*.

Dan poslije sam se našao u situaciji da više ne mogu da podnesem izgled novog Windows sistema. Odlučio sam da malo istražim problem sa *Ubuntuom* samo da bih se riješio Windowsa. Jedan od prvih linkova na Googlu me je odveo na dio Ubuntu dokumentacije koji preporučuje da probam boot-repair paket koristeći live sliku. Kao i sve do sada što sam pokušao koristeći *Ubuntu*, i za izvršavanje boot-repair opcije mi je trebalo duže, nego što sam mislio da hoće. Nakon što se proces završio, GRUB je napokon radio i prikazivao mi je ispravno oba sistema.

Nakon mučenja sa instalacijom, za koje nisam mislio da će biti potrebno

Jul 2014. 23

Predstavljamo

uzimajući u obzir da koristim najpoznatiju *Linuxovu* distribuciju, pokrećem *Ubuntu* sa svog hard diska. Sada je došlo na red istraživanje o tome kako sistem funkcioniše. Isprobavam *Unity* koji je doživio toliko negativnog publiciteta. Čini se brz za sada, međutim laptop ima problema sa pregrijavanjem. Nakon manje od minute istraživanja kako Unity radi, iskočio mi je prozor koji mi kaže da je dostupan update za neke od instaliranih paketa. Uzimajući u obzir da je prošlo manje od tri mjeseca kako je nova verzija Ubuntua postala dostupna za javnost, pomislio sam da količina paketa za koje je dostupan *update* neće biti velika. Međutim, prevario sam se. Preuzimalo se preko instaliralo pedesetak 200MB i se ažuriranih paketa. Proces je ponovo trajao nekih dvadesetak minuta i u tom

trenutku sam bio zahvalan što nisam uključio tu opciju prilikom instalacije sistema.

Prilikom samog ažuriranja sam postao svjestan da ova avantura uz ovakve probleme sa pregrijavanjem laptopa neće dobro da se završi. Da napomenem da laptop nema nikakvih problema sa pregrijavanjem koristeći novi Windows, a koristeći druge distribucije problemi postoje samo kada je sistem previše opterećen. Instalirao sam tlp i nakon njegovog pokretanja situacija se uveliko popravila. Imam običaj da isključim laptop sa punjača na nekoliko sekundi, samo da provjerim koliko bi laptop izdržao pod takvim opterećenjem na bateriji. Prije instaliranja tlpa, Ubuntu mi je pokazivao da bi baterija izdržala četrdeset minuta. Nakon pokretanja tlpa, to vrijeme se poboljšalo na sat i

deset minuta. To i dalje nije impresivno upoređujući sa dva i po sata koristeći *Windows* i dva sata koristeći *Arch Linux* sa *KDE* okruženjem, međutim može da prođe.

Što se tiče novih funkcija *Unity* okruženja, sada je moguće birati da li želite da aplikacijske kontrole prikažete u gornjem panelu ili u naslovnom panelu od aplikacije, moguće je smanjiti veličinu ikona na launcheru, softver centar se sada automatski prilagođava ukoliko proširite njegov prozor, a tu su i novi wallpaperi između kojih možete birati. Iako nove funkcije nisu drastične, sada korisnik ima više opcija za prilagođavanje Unitya, što svakako čini korištenje *Unity* okruženja prijatnijim. Ja moram da priznam da se nisam tako osjećao. Osjećao sam se kao da se borim sa sistemom da bih dobio ono što hoću: jednostavan i dobro dizajniran korisnički interfejs preko kojeg ću brzo i efikasno instalirati i koristiti druge programe.

Nakon što sam nekoliko dana dao priliku *Unity* interfejsu, shvatio sam da on jednostavno nije za mene. Iako mu ne mogu naći mnogo mana, mogu reći da sistem nije dobro "ispoliran" i da se javljaju neke greške (primjer: poruka o dostupnim *updatima* je u prozoru imala mogućnost da prikaže nazive paketa koji se ažuriraju, međutim nisu svi nazivi paketa bili vidljivi).

Pored klasičnog *Ubuntua* sa *Unity* grafičkim interfejsom, stigle su nam i nove verzije službeno podržanih *Ubuntuovih* derivata sa drugačijim korisničkim interfejsom:

- Kubuntu Ubuntu sa KDE korisničkim interfejsom: http://www. kubuntu.org/getkubuntu
- Ubuntu GNOME Ubuntu sa GNOME korisničkim interfejsom: http://wiki. ubuntu.com/UbuntuGNOME/GetUb untuGNOME
- *Xubuntu Ubuntu* sa *Xfce* korisničkim interfejsom: http://xubuntu.org/getxubuntu
- Lubuntu Ubuntu sa LXDE korisničkim interfejsom: http://help. ubuntu.com/community/Lubuntu/ GetLubuntu

Bilo mi je drago što sam napokon našao vremena da isprobam najpoznatiju *Linuxovu* distribuciju. Daleko od toga da me je oduševila i daleko od toga da ću je redovno koristiti. Moja potraga za distribucijom koju ću koristiti dok ne izađe nova verzija moje najdraže *Linuxove* distribucije se nastavlja.

Dodatni izvori

Autor: Željko Popivoda

Napomena: *LTS* izdanje ima podršku u trajanju od pet godina za *Ubuntu* i *Kubuntu*, odnosno tri godine za *Ubuntu GNOME*, *Xubuntu* i *Lubuntu*.

Ubuntu

Ubuntu kao podrazumevano okruženje radne površi koristi *Unity*.

Preporučujem da pogledate snimke ekrana: http://www.linuxscreenshots.org/?release=Ubuntu%2014.04 i video pregled http://youtu.be/YbXWljOxA9U.

Jul 2014. 25

Ubuntu možete preuzeti sa: http://www.ubuntu.com/download

Korisni linkovi:

- 1. http://fridge.ubuntu.com/2014/04/ 17/ubuntu-14-04-trusty-tahr-released/
- 2. https://wiki.ubuntu.com/TrustyTahr/ReleaseNotes

Kubuntu

Kubuntu - *Ubuntu* sa *KDE* okruženjem radne površi.

Preporučujem da pogledate snimke ekrana: http://www.linuxscreenshots.org/?release=Kubuntu%2014.04 i video pregled http://youtu.be/VNzZr4aFPVY.

Kubuntu možete preuzeti sa: http://www.kubuntu.org/getkubuntu

Korisni linkovi:

- 1. http://www.kubuntu.org/news/kubuntu-14.04
- 2. https://wiki.ubuntu.com/TrustyTahr/ReleaseNotes/Kubuntu

•

Ubuntu GNOME

Ubuntu GNOME - *Ubuntu* sa *GNOME* okruženjem radne površi.

Preporučujem da pogledate snimke ekrana http://www.linuxscreenshots.org/ ?release=Ubuntu%20GNOME%2014.04 i video pregled

http://youtu.be/dTNmAorlQBY.

Ubuntu GNOME možete preuzeti sa: http://wiki.ubuntu.com/UbuntuGNOME/G etUbuntuGNOME.

Korisni linkovi:

- 1. http://ubuntugnome.org/ubuntugnome-14-04-lts-is-released/
- 2. https://wiki.ubuntu.com/TrustyTahr/ReleaseNotes/UbuntuGNOME

Xubuntu

Xubuntu - *Ubuntu* sa *Xfce* okruženjem radne površi.

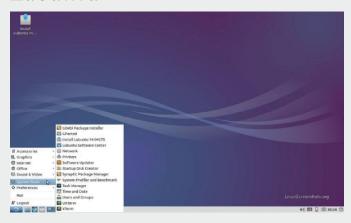
Preporučujem da pogledate snimke ekrana http://www.linuxscreenshots.org/ ?release=Xubuntu%2014.04 video pregled http://youtu.be/Dv26_2bjyhY.

Xubuntu možete preuzeti sa: http://xubuntu.org/getxubuntu.

Korisni linkovi:

- 1. http://xubuntu.org/news/14-04release/
- 2. https://wiki.ubuntu.com/TrustyTahr/ ReleaseNotes/Xubuntu

Lubuntu

Lubuntu - *Ubuntu* sa *LXDE* okruženjem radne površi.

Preporučujem da pogledate snimke ekrana http://www.linuxscreenshots.org/ ?release=Lubuntu%2014.04 video pregled http://youtu.be/fiwKz8zV240.

Lubuntu možete preuzeti sa: http://help.ubuntu.com/community/Lubu ntu/GetLubuntu.

Korisni linkovi:

- 1. http://lubuntu.net/blog/lubuntu-1404trusty-tahr-released
- 2. https://wiki.ubuntu.com/TrustyTahr/ ReleaseNotes/Lubuntu

Pregled popularnosti GNU/Linux /BSD distribucija za mesec jul

Distrowatch

1	Mint	2041<
2	Ubuntu	1685>
3	Debian	1483<
4	CentOS	1343>
5	Mageia	1162=
6	Zorin	1102>
7	openSUSE	1017=
8	Fedora	1001<
9	Arch	959>
10	Kali	776=
11	LXLE	729=
12	Deepin	724>
13	elementary	721<
14	Lubuntu	677>
15	Puppy	651<
16	Manjaro	650>
17	Tails	620>
18	HandyLinux	588>
19	Ultimate	566<
20	FreeBSD	552<
21	Salix	542>
22	Scientific	539>
23	Android-x86	513>
24	Bodhi	502>
25	SparkyLinux	495<

Pad < Porast > Isti rejting = (Korišćeni podaci sa *Distrowatcha*)

Jul 2014.